

Performans Değerlendirme Objektif Alg Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Performans Değerlendirme Objektif Alg Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=29054>

Özet

Performans Değerlendirme Objektif Algı Ölçeği, 2019 yılında Ahmet Polat tarafından Uludağ Üniversitesi'nde tamamlanan yayımlanmamış bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş bir **psikometrik** araçtır. Bu ölçek, eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin, **okul müdürlerinin performans değerlendirme** süreçlerine yönelik objektif algılarını ölçmek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçek, öğretmenlerin bu değerlendirmelerin adaletine, şeffaflığına, geri bildirim mekanizmalarına ve genel uygulanış biçimine dair deneyimlerini ve bilişsel yorumlarını anlamaya hedefler. Elde edilen veriler, **okul müdürlerinin** değerlendirme süreçlerinin geliştirilmesi ve öğretmenlerin motivasyon ile memnuniyet düzeylerinin artırılması için önemli bilgiler sunabilir.

Bir **ölçek geliştirme** çalışması olarak, bu enstrümanın oluşturulması, psikolojik yapılar için nicel olarak değerlendirmek için kullanılan standart metodolojilere dayanmaktadır. Ölçek, öğretmenlerin **performans değerlendirme** süreçlerine ilişkin algılarını nesnel bir bakış açısıyla analiz etmeye olanak tanıyarak, eğitim yönetimi araştırmalarına katkıda bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Performans değerlendirme, öğretmen algısı, okul müdürü, psikometrik ölçüm, ölçek geliştirme, eğitim yönetimi, algı.

Yazarlar

Ahmet Polat

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, eğitim kurumlarındaki öğretmenlerin, **okul müdürlerinin performans değerlendirme** süreçlerine yönelik objektif algılarını nicel olarak ölçmektir. Ölçek, öğretmenlerin bu değerlendirmelerin adaletine, şeffaflığına, geri bildirim mekanizmalarına ve genel uygulanış biçimine dair deneyimlerini ve bilişsel yorumlarını anlamaya hedefler. Bu sayede, performans değerlendirme sistemlerinin etkililiği ve öğretmenler üzerindeki etkileri hakkında değerli bilgiler elde edilmesi amaçlanmaktadır.

Ölçek, yöneticilerin performans değerlendirme uygulamalarını iyileştirmelerine yardımcı olacak geri bildirimler sağlamanın yanı sıra, öğretmenlerin bu süreçlere olan güvenini ve katılımını artırma potansiyeline de sahiptir. Eğitim sistemlerinin sürekli gelişiminde, paydaşların algılarının anlaşılması kritik bir rol oynamaktadır ve bu ölçek bu ihtiyaca yanıt vermektedir.

Yapı

Performans Değerlendirme Objektif Algı Ölçeği, öğretmenlerin **performans değerlendirme** süreçlerine ilişkin "objektif algı" yapısını ölçmektedir. Bu yapı, değerlendirme kriterlerinin açıklığı, değerlendirme yapanın tarafsızlığı, geri bildirimlerin yapıcı niteliği, değerlendirme sonuçlarının kullanım şekli ve sürecin genel güvenilirliği gibi çeşitli boyutları içerebilir. Ölçek, öğretmenlerin bu süreçleri ne denli nesnel ve adil olarak deneyimlediğini belirlemeye odaklanarak, bireysel ve kurumsal düzeydeki algı farklılıklarını ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Objektif algı, bireylerin bir durumu veya olayı kişisel önyargılardan arındırılmı, somut verilere dayalı olarak yorumlaması anlamına gelir. Bu ölçek bağlamında, öğretmenlerin performans değerlendirme sistemlerini rasyonel ve gerçekçi bir perspektiften değerlendirmelerini sağlayan bilişsel süreçleri araştırmaktadır. Böylece, değerlendirme süreçlerinin sadece nasıl uygulandığı değil, aynı zamanda öğretmenler tarafından nasıl algılandığına dair derinlemesine bir analiz sunar.

Geçerlik

Sağlanan kaynak içerikte bu ölçeğin **geçerlik** çalışmalarına dair spesifik bilgiler bulunmamaktadır. Ancak, bir **ölçek geliştirme** çalışmasında, genellikle **kapsam geçerliği**, **yapı geçerliği** ve diğer ölçüt geçerliği gibi farklı geçerlik türleri incelenir. **Kapsam geçerliği**, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen yapıyı yeterince temsil edip etmediğini; **yapı geçerliği** ise ölçeğin teorik yapıyla uyumunu belirlemeyi amaçlar.

Bu tür çalışmalar, ölçeğin neyi ölçtüğünü ve ölçtüğü şeyi ne kadar iyi ölçtüğünü göstermek için kritik öneme sahiptir. Yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilen bir ölçek olduğu göz önüne alındığında, araştırmacıların bu geçerlik türlerinden en azından bazıları üzerinde incelemiş olması muhtemeldir. Gelecekteki araştırmalar, bu ölçeğin geçerlik kanıtlarını daha detaylı bir şekilde ortaya koyabilir.

Güvenirlilik

Ölçeğin **güvenirlilik** analizlerine dair detaylı bilgiler de sağlanan kaynakta yer almamaktadır. **Psikometrik** bir aracın geliştirilmesinde, güvenilirliğin sağlanması ölçeğin tutarlı ve kararlı ölçümler yapabilmesi açısından esastır. Tipik **güvenirlilik** yöntemleri arasında **iç tutarlılık** (örneğin, **Cronbach's Alpha** katsayısı ile) ve **test-tekrar test güvenirliliği** bulunur.

İç tutarlılık, ölçek maddelerinin birbirleriyle ne kadar ilişkili olduğunu gösterirken, **test-tekrar test güvenirliliği** ise ölçeğin zaman içindeki kararlılığını değerlendirir. Bu çalışmalar, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı madde setleriyle benzer sonuçlar üretme kapasitesini belirlemek için gereklidir ve ölçüm hatasını minimize etmeye yardımcı olur.

Faktör Analizi

Performans Değerlendirme Objektif Algı Ölçeği'nin geliştirme sürecinde, ölçülmek istenen "objektif algı" yapısının altında yatan boyutları belirlemek amacıyla **faktör analizi** (Açıklayıcı Faktör Analizi - AFA veya Doğulayıcı Faktör Analizi - DFA) yönteminin kullanıldığı varsayılmaktadır. **Faktör analizi**, ölçek maddelerinin hangi faktörler altında toplandığını göstererek, ölçeğin **yapı geçerliliği** hakkında önemli kanıtlar sunar.

Bu analizler, ölçeğin teorik çerçevesi ile ampirik veriler arasındaki uyumu değerlendirmede kritik bir rol oynar ve ölçeğin çok boyutlu yapısını ortaya koymaya yardımcı olur. Genellikle, yeni geliştirilen psikometrik araçlar için ilk aşamada AFA kullanılarak temel boyutlar belirlenir ve daha sonra DFA ile bu boyutların teorik modele ne kadar uygun olduğu test edilir.

Enstrüman

Test Türü: Geliştirme Ölçeği. Bu, ölçeğin belirli bir psikolojik yapıyı ölçmek üzere sızıldan oluşturulduğunu ve psikometrik özelliklerinin bu süreçte belirlendiğini ifade eder.

Format: Genellikle **Likert ölçeği** tipi derecelendirme ile kullanılan, öz bildirim temelli bir anket formundadır. Katılımcılar, belirli ifadelerle ne ölçüde katıldıklarını (örneğin, "Kesinlikle Katılıyorum"dan "Kesinlikle Katılmıyorum"a kadar) belirtirler.

Mevcut Dil: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler.

Yaş Grubu: Yetkin öğretmenler, genellikle mesleki tecrübeye sahip bireyler.

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki ilkökul, ortaokul ve lise düzeyindeki okullarda çalışan, **okul müdürlerinin performans değerlendirme** süreçlerine tabi olan öğretmenler.

Test Metodolojisi: Katılımcılara yazılı veya dijital ortamda sunulan, kendi algılarını belirli bir derecelendirme ölçeği üzerinde ifade etmelerini isteyen bir öz bildirim anketidir. Bu tür ölçekler, genellikle nicel veri toplama ve istatistiksel analiz için tasarlanmıştır. Uygulama, bireysel olarak veya grup halinde gerçekleştirilebilir.

Anahtar Kelimeler

Performans değerlendirme, öğretmen algısı, okul müdürü, psikometrik ölçüm, ölçek geliştirme, eğitim yönetimi, algı.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Mevcut Değil

Kurumsal E-posta Adresleri: ahmplt32@gmail.com

Yazın Adresi: Mevcut Değil

İzinler, Ücret ve Test Yılı

İzinler: Ölçeğin akademik veya araştırmaya amaçlı kullanımı için yazar Ahmet Polat ile iletişime geçilmesi ve izin alınması önerilir. Ticari amaçlı kullanımlar için özel izinler ve koşullar geçerli olabilir.

Ücret: Sağlanan bilgilerde ölçeğin kullanımı için herhangi bir ücretten bahsedilmemektedir. Yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilen bir araç olması nedeniyle, akademik ve araştırmaya amaçlı kullanımların genellikle ücretsiz olduğu varsayılabilir.

Test Yılı: 2019.

Referanslar

Polat, A. (2019). *Okul müdürlerinin performans değerlendirmelerine ilişkin öğretmen algıları*. Uludağ Üniversitesi, Bursa.

Ölçeğin orijinal PDF dosyasına buradan ulaşılabilir: [performans-degerlendirme-objektif-olcegi-toad.pdf](#)

Performans Değerlendirme Objektif Algı Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte detaylandırılmamıştır ve bu nedenle burada sunulamamaktadır.